

culo egit qvoqve Noster supr. Cap. IV. edit. Græv. *Natura vi rationis hominem conciliat homini, & ad orationis & ad vitæ societatem.* Nimirum Ratio & Oratio copulant homines, & constituunt fontes Societatis humanæ. Ratio data est nobis, ut societas humana sancte, honeste, secundum rationis recte informatæ dictamina colatur: Oratio data est, ut societas inter homines possit vigere & conservari docendo, discendo, communicando &c. Qvam in rem scite Christ. Thomasius Lib. I. Jurispr. Div. *Ratio absq; sermone non est, sermonis extra societatem nullus est usus, nec ratio citra societatem se exerit.* Cap. IV. §. 54. Ac notandum hic, qvod Græci una voce τὸ λόγος, Rationem & Orationem complectantur, ut significant, Orationem debere arctissime coniunctam esse cum Ratione sive Sapientia; vicissim & Rationem indigere Oratione, tanquam interprete: ne detur inanis sine mente sonus.

III.

Neg illa re longius absamus a natura ferarum. -- Sunt enim rationis & orationis expertes. Eqvidem rebus dotibusque aliis bestiæ superant homines, ut leones & eqvi robore corporis, lynces & aqvilæ visus acrimonia, cervi & cornices longævitatem &c. At vero Homo è nobilior & præstantior est animalibus brutis, quod Rationem habeat & Orationem; qvodq; virtutibus propriis sit præeditus, cum primis Justitia, Æquitate &c. In brutis simulacra tantum & vestigia virtutum conspicuntur. Plus itaq; homo homini debet, qvam cani vel eqvo: *homini*, inquam, ut cum qvo per vinculum Rationis, Orationis & Virtutum, arctius copulatur. Hinc & M. Antoninus Lib. III.

§. 4: Συγγενὲς πᾶν τὸ λογικὸν καὶ κῆδεδον μὴ πάντων αὐθεόπων, τὸ δὲ τὸ ἀυθεόπων φύσιν εἰσίν. Cognatum est rationale omne; & natura ipsius humana ratio ab unoq; hoc exigit, ut hominum quorumvis curam habeam. Gravius Lactantius: Si ab

1150